

PLATFORMA

za radnu posjetu delegacije Crne Gore, koju predvodi prof. dr Anđela Jakšić - Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, Češkoj Republici, u periodu od 18 - 21. juna 2025. godine

I Opšte informacije

Na poziv ministra nauke, istraživanja i inovacija Češke Republike gospodina Mareka Žanišeka, ministarka prosvjete, nauke i inovacija prof. dr Anđela Jakšić - Stojanović, boraviće sa delegacijom Crne Gore u posjeti Češkoj Republici, u periodu od 18 do 21. juna 2025. godine.

Ministarka prosvjete, nauke i inovacija, prof. dr Jakšić - Stojanović će predvoditi delegaciju u čijem sastavu će biti gospođa Jelena Jovanović - Nikolić, generalna direktorica Direktorata za kulturno-umjetničko stvaralaštvo u Ministarstvu kulture i medija, gospodin Nikola Đurašković, gradonačelnik Prijestonice Cetinje, gospođa Milena Jovanović, šefica Kabineta u Prijestonici Cetinje, gospođa Sanja Pejović, savjetnica za međunarodnu saradnju u Prijestonici Cetinje i gospođa Aleksandra Gogić, savjetnica za naučnoistraživačku djelatnost u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija.

U skladu sa programom rada, ministarka, prof. dr Jakšić – Stojanović će se u Vladi Češke Republike sastati sa ministrom nauke, istraživanja i inovacija, gospodinom Marekom Ženišekom, kada će i biti potpisana Zajednička izjava između Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore i Ministra nauke, istraživanja i inovacija Češke Republike.

Ministarka Jakšić - Stojanović i saradnica će se sastati i sa ministrom obrazovanja, omladine i sporta Mikuláš Bekom, savjetnikom odbornika Glavnog grada Praga Mihalom Novakom, predstavnicima Operator ICT kompanije Prag Smart Cities. Nadalje, sastaje se sa direktorom Instituta za organsku hemiju i biohemiju Češke akademije nauka, direktorom Konzorcijuma evropske istraživačke infrastrukture (ERIC) za ekstremnu laganu infrastrukturu (ELI), direktorom Nacionalne agencije za sajber i informacionu bezbjednost, dekanom Pedagoškog fakulteta Univerziteta Južne Češke i prodekanom za istraživačke i doktorske studije, prodekanom za međunarodne odnose, direktorom Centralnoevropskog tehnološkog instituta.

Generalna direktorica u Ministarstvu kulture i medija, gospođa Jovanović - Nikolić će se sastati sa savjetnikom odbornika Glavnog grada Praga g-dinom Mihalom Novakom i predstavnicima Operator ICT kompanije Prag Smart Cities, te direktorom Direktorata za kulturnu baštinu u Ministarstvu kulture Češke Republike.

Gradonačelnik Prijestonice Cetinje, gospodin Đurašković i saradnice će se sastati sa direktorom Odjeljenja za zaštitu baštine grada Praga, sa poslanikom u Skupštini grada Praga, predsjednikom Odbora za međunarodne odnose i fondove EU.

Generalna direktorica u Ministarstvu kulture i medija, gradonačelnik Cetinja i saradnice će zajednom sa ministarkom Jakšić - Stojanović ići u zajednički obilazak gorenavedenih institucijama.

II Značaj učešća

Prepoznajući značaj nauke, istraživanja, tehnologije i inovacija za održivi razvoj i prosperitet dvije države, te u nastojanju da dodatno prodube plodonosno partnerstvo koje će staviti u funkciju potencijale istraživanja, razvoja i inovacija za dobrobit ekonomija i društava dvije države, dogovoreno je potpisivanje Zajedničke izjave.

Pravni osnov za potpisivanje ove Izjave jeste Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Češke Republike o naučnoj i tehnološkoj saradnji (Agreement between the Government of Montenegro and the Government of the Czech Republic on Scientific and Technological Cooperation), potpisan juna 2019. godine, tokom zvanične posjete ministra vanjskih poslova Češke Republike, g. Tomaša Petrička, Crnoj Gori. U ime Vlade Crne Gore Sporazum je potpisala tadašnja ministarka nauke, dr Sanja Damjanović, a u ime Vlade Češke Republike, tadašnji Ambasador, Nj.E. Karel Urban.

Izjava predstavlja dokument na osnovu kojeg će se sprovoditi različite aktivnosti u oblasti nauke i istraživanja, te ista jasnije i detaljnije definiše aktivnosti koje će se realizovati. Primjenom ovog propisa podići će se kapacitet naučnoistraživačke zajednice u Crnoj Gori, kroz pružanje mogućnosti da istraživači učestvuju u zajedničkim naučnim i razvojnim programima i projektima u zajednički dogovorenim oblastima sa češkim kolegama. Takođe, realizovaće se razmjene istraživača i eksperata dvije zemlje. Bilateralna naučna saradnja zemlje takođe predstavlja najefikasniji mehanizam podrške mobilnosti po principu reciprociteta, i to studenata, nastavnog osoblja, te naučnih i istraživačkih timova iz dvije zemlje koji rade na srodnim istraživanjima.

Na kraju, boravak u Češkoj istovremeno predstavlja idealnu priliku za sastanke sa istaknutim predstavnicima Češke Republike, sa ciljem razmjene primjera dobre prakse, te daljeg jačanja saradnje u oblasti obrazovanja, nauke, inovacija i kulture.

III Razlozi za učešće

Kao rezultat dobre saradnje sa Češkom Republikom a u cilju unapređenja bilateralne naučne saradnje između Crne Gore i Češke Republike, kao i implementacije konkretnih aktivnosti u oblasti nauke i istraživanja, uslijedio je i poziv za posjetu crnogorske delegacije Češkoj Republici. Tokom ove radne posjete predviđeno je i potpisivanje Zajedničke izjave.

Imajući u vidu zajednički interes za podršku mladim talentima, naučnu razmjenu i povezivanje nauke s privredom u cilju unapređenja prosperiteta i razvoja dvije države, dogovorena je saradnja kroz:

1. Podršku saradnji i razmjeni između vlada, ministarstava, administrativnih organa, istraživačkih instituta, obrazovnih ustanova, preduzeća i drugih subjekata dvije države u oblasti istraživanja, razvoja i inovacija.

2. Podršku za mlade talente i akademsku mobilnost, i to kroz: programe razmjene za studente, mlade naučnike, istraživače i nastavno osoblje; stvaranje mogućnosti za učešće mladih talenata u naučnim centrima i istraživačkim infrastrukturama dvije države; zajedničke ljetnje škole, radionice i obrazovne programe usmjerene na profesionalni razvoj u oblasti nauke.

3. Podršku zajedničkim aktivnostima i dijalogu, i to kroz: organizovanje zajedničkih konferencija, okruglih stolova i tematskih sastanaka; redovan dijalog između ustanova visokog obrazovanja, istraživačkih organizacija i državnih organa nadležnih za nauku i istraživanje.

4. Podrška saradnji u oblasti naučnih istraživanja i tehnoloških projekata kroz: pokretanje zajedničkih istraživačkih projekata, uključujući one koji se kofinansiraju kroz evropske i međunarodne programe; stvaranje platformi za dijeljenje istraživačke infrastrukture, tehnologija i stručnog znanja; primijenjena istraživanja i tehnološki transfer između akademskog sektora i privrede; te jačanje kapaciteta u oblasti sajber bezbjednosti.

Zaključivanjem Zajedničke izjave stvoriće se kvalitetan okvir za unapređivanje saradnje i proširenje naučnoistraživačkog okvira za naučnike i istraživače u Crnoj Gori, te stvoriće se uslovi da se naučno-istraživačka saradnja sa Češkom Republikom podigne na viši nivo.

Zajednička izjava će crnogorskim istraživačima omogućiti rad u istraživačkim centrima i institutima u Češkoj Republici, korišćenje vrhunskih tehnologija i savremenih laboratorija, te razmjenu znanja i iskustava kroz zajedničke istraživačke projekte.

Takođe, potpisivanjem Zajedničke izjave podsticao bi se razvoj istraživačkih mreža, uspostavili i održavali kontakti sa istraživačima iz Češke Republike, kao i uspostavila saradnja u cilju povećanja kompetitivnosti naših istraživača i ustanova u svim programima međunarodne saradnje, posebno u EU Okvirnom programu za istraživanje i inovacije - Horizontu 2020.

Navedeni ciljevi usklađeni su sa Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore (2024 -2028), kao i strateškim ciljem 3: Jačanje međunarodne saradnje u nauci i istraživanjima, Operativni cilj 3.1: Postizanje održivih rezultata putem jačanja međunarodne saradnje i umrežavanja; Aktivnost 3.1.1: Unapređenje bilateralne naučne i tehnološke saradnje.

Na kraju, sastanak sa ministrom obrazovanja, omladine i sporta Mikuláš Bekom, te predstavnicima relevantnih obrazovnih institucija će biti prilika da se razmotri aktuelna saradnja u oblasti obrazovanja, te dogovore konkretne aktivnosti u cilju unapređenja iste.

IV Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore čine:

1. Prof. dr Anđela Jakšić - Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija;
2. Jelena Jovanović - Nikolić, generalna direktorica Direktorata za kulturno-umjetničko stvaralaštvo, Ministarstvo kulture i medija;
3. Nikola Đurašković, gradonačelnik Prijestonice Cetinje;
4. Milena Jovanović, šefica Kabineta, Prijestonica Cetinje;
5. Sanja Pejović, savjetnica za međunarodnu saradnju, Prijestonica Cetinje;
6. Aleksandra Gogić, savjetnica za naučnoistraživačku djelatnost, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija.

V Troškovi puta i boravka

Sredstva za troškove puta i boravka delegacije obezbijediće Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvo kulture i medija i Prijestonica Cetinje. Češka strana će obezbijediti sve transfere za kompletnu delegaciju, uključujući transfere sa i do aerodroma.